

dimecres, 14 de febrer de 2024

Detecten paràsits sanguinis als galls fers del Pirineu català

La UdL participa al primer estudi sanitari sobre aquestes aus amenaçades

El 62,5% dels galls fers (*Tetrao urogallus aquitanicus* [https://ca.wikipedia.org/wiki/Tetrao_urogallus_aquitanicus]) del Pirineu català, una [espècie en perill d'extinció](#) [

<https://www.miteco.gob.es/es/biodiversidad/temas/conservacion-de-especies/especies-proteccion-especial/ce-pr>], estan infectats amb paràsits sanguinis relacionats amb la malària aviària. Així ho posa de manifest una recerca liderada pel Centre d'Investigació en Sanitat Animal (CISA, INIA-CSIC [<https://www.inia.es/unidades/Institutos%20y%20Centros/CISA/Pages/Home.aspx>]) i la Universitat de Lleida (UdL), publicada a la revista *Scientific Reports* [<https://www.nature.com/srep/>], del grup Nature. L'estudi sanitari també ha identificat per primer cop l'[herpesvirus](#) [<https://ca.wikipedia.org/wiki/Herpesviridae>] propi d'aquesta espècie, de la qual queden menys de 1.500 exemplars a l'Estat espanyol. Conèixer els agents infecciosos que l'afecten pot ser clau per a prioritzar accions de conservació.

En la recerca han participat tècnics de la Generalitat de Catalunya i el Conselh Generau d'Aran, així com investigadors de la Universitat Europea de Madrid, la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Institut Pirinenc d'Ecologia (CSIC) i la Universitat de São Paulo (Brasil). L'equip ha aprofitat les captures periòdiques realitzades al Pirineu català per a marcar exemplars de gall fer i recollir, al llarg de dos anys, mostres de sang orofaríngies i cloacals amb les quals han fet anàlisis de patògens per PCR. També han fet cultius de femta i han pres mostres de teixit d'exemplars trobats morts a Catalunya i el Principat d'Andorra.

Els resultats han revelat agents infecciosos transmesos per organismes que s'alimenten de sang (hemoparàsits) dels gèneres *Haemoproteus* [<https://es.wikipedia.org/wiki/Haemoproteus>] i *Leucocytozoon* [<https://en.wikipedia.org/wiki/Leucocytozoon>]. "Trobar paràsits [hemosporidis](#) [<https://www.enciclopedia.cat/gran-enciclopedia-catalana/hemosporidis>] en aquesta espècie d'ocell de muntanya ha estat una sorpresa, ja que viuen en altituds elevades on no hauria d'haver els vectors de transmissió", explica la primera autora de l'article, veterinària i alumna de l'Escola de Doctorat de la UdL, Olga Nicolás de Francisco. Aquesta realitat "preocupant podria estar relacionada amb el marcat augment de la temperatura mitjana als Pirineus com a conseqüència del canvi climàtic", recullen a les conclusions del treball.

L'estudi també ha servit per identificar el primer herpesvirus registrat en galls fers. És del gènere *Iltovirus* [<https://en.wikipedia.org/wiki/Iltovirus>] i està emparentat amb els que causen malalties respiratòries en aus domèstiques. "És nou per a la ciència, però segurament ha estat infectant a aquests animals durant milers

d'anys, ja que aquests virus generalment evolucionen amb els seus hostes", destaca l'investigador del CISA-INIA-CSIC i últim autor del treball, Carlos Sacristán Yagüe.

En futures recerques, l'equip vol ampliar el nombre d'animals mostrejats i analitzats per mirar de relacionar els signes clínics de malaltia amb la infecció per aquest herpesvirus i saber quina simptomatologia està causant. A més, consideren important estudiar diferents poblacions per saber si aquest patogen ja és present en totes elles.

MÉS INFORMACIÓ:

Article *First detection of herpesvirus and hemosporidians in the endangered Pyrenean Capercaillie (Tetrao urogallus aquitanicus)* [<https://www.nature.com/articles/s41598-023-48123-3>]

Notícia de la agència estatal SINC [<https://www.agenciasinc.es/Noticias/Los-urogallos-pirenaicos-estan-infectados-por-parasitos-sanguineos-y-un-nu>]